

ÖĞRETMENLERİN OKUL ZÜMRE ÖĞRETMENLER KURULLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Süleyman GÖKSOY*

Şenyurt YENİPİNAR**

Özet

Bu araştırmada okul zümre öğretmenler kurulu uygulamasında öngörülmesi istenilen durum ile mevcut durumun, eğitimcilerin görüşleri doğrultusunda karşılaştırılarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel bir durum çalışması olup, "iç içe geçmiş tek durum" deseni kullanılmıştır. Çalışma, Konya il milli eğitim müdürlüğüne bağlı 32 okulda görev yapan 64 kadrolu ve bulunduğu okulda en az iki yıl görev yapan öğretmen üzerinde yapılmıştır. Veriler yarı-yapılandırılmış görüşme ile toplanmıştır. Elde edilen veriler tümevarımcı içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırmada öğretmenler, genellikle zümrelerin etkili çalışmasının, eğitim ve öğretim çalışmalarının başarısında önemli bir işlevi olduğunu, okul yöneticilerinin, zümrelerin oluşturulması ve işletilmesinde etkin eğitimsel liderlik göstermediklerini, zümre başkanlarının, seçilmesi, çalışmaların yönlendirilmesi ve değerlendirilmesi konularında eksikliklerinin bulunduğu, zümre çalışmalarının, olması gerektiği gibi planlanmadığını ve yapılmadığını, okullarda zümre üyelerinin birlikte çalışmalarına imkân sağlayacak ortamların bulunmadığını, zümre çalışmalarının nasıl yapılması gerektiği konusunda iyi örneklerin bulunmadığını ya da var olanların paylaşılmadığını, zümrede bulunan öğretmenlerin başarı ya da başarısızlıklarının yeterince değerlendirilmediğini algılamaktadırlar.

Anahtar Sözcükler: Zümre öğretmenler kurulu, öğretmen

Giriş

Her örgüt, belli bir amacı gerçekleştirmek için kurulur. Bu amaç, bir ürün üretilmesi ya da hizmetin yapılması şeklinde olabilir. Ürünün üretilmesi, hizmetin yapılması, örgüt sisteminin her parçasının fonksiyonu olmayabilir. Bazı birimler ürünün üretilmesi ya da hizmetin yapılması için destek hizmeti yaparken, bazı birimler doğrudan ürün ya da hizmeti üretebilir. Bu bağlamda örgüt sistemlerine stratejik açıdan bakıldığında en önemli birimlerin üretim birimleri olduğu görülür.

Türk Eğitim Sisteminde eğitim hizmetlerinin üretildiği en küçük örgüt birimi zümrelerdir. Sistemdeki diğer birimler ve öğeler, bu birimin görevini etkili ve verimli bir şekilde yerine getirmesi için destek sağlar. Bu birim görevini yerine getiremediğinde eğitim örgütünün amaçlarını yerine getirmesi zorlaşır. Hatta topluma verdiği

* Yrd. Doç. Dr.; Düzce Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,

** Dr.; Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Maarif Müfettişi

çıktı, aldığı kaynaktan daha az hale geldiğinde ya da hiç olmadığında entropi durumu ortaya çıkabilir. Bu nedenle eğitim sistemi görevini yerine getirmediğinde ya da sistemden şikâyetler olduğunda ilk incelenmesi gereken yerlerden birisi zümrelerdir. Çünkü zümreler, emek, zaman ve araç gerecin, eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için işe koşuldukları, hizmetin bizzat üretildiği birimlerdir.

Yönetimin diğer alanlarında olduğu gibi zümrelerin yönetilmesinde de etkili liderliğin olumlu yönde anlamlı farklar yaratacağı kabul edilmektedir (Bush, 2013). Zümre çalışmalarının önemini anlayıp öğretmenlerine bu alanda kabul edilebilir bir vizyon verebilen ve yönetim fonksiyonlarını doğru ve etkili kullanan yöneticiler okullarının hedeflerini gerçekleştirmede diğerlerine göre daha verimli çalışmalar yapabilirler.

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin (08/10/2013-28789 RG) zümre Öğretmenler Kurulu ile ilgili 95. Maddesinde (Değişik: 21/07/2012 - 28360 RG) “Zümre öğretmenler kurulu, ilkokullarda aynı sınıfı okutan sınıf öğretmenleri ve varsa alan öğretmenlerinden, ortaokul ve imam-hatip ortaokullarında ise alan öğretmenlerinden oluşur” denilmektedir.

Zümre öğretmenler kurulu, okul müdürlüğünce yapılacak plânlamaya uygun olarak öğretim yılı başında, ortasında, sonunda ve ihtiyaç duyulduca toplanır. Toplantılar, okul müdürünün görevlendireceği bir müdür yardımcısının veya branş öğretmenleri arasından seçimle belirlenen öğretmenin başkanlığında yapılır. (Değişik üçüncü fıkra: 24.12.2008/27090 RG) Bu toplantılarda, öğretim programları ve derslerin birbirine paralel olarak yürütülmesi, ders araçları, laboratuvar, kütüphane, spor salonu, teknoloji ve tasarım, bilişim teknolojileri, görsel sanatlar ve müzik dersliklerinden planlı bir şekilde yararlanılması ile proje ve performans görevi konuları belirlenir. Dersin özelliğine göre etkinlik örnekleri ve materyaller hazırlanarak ortak bir anlayış oluşturulur.

Zümre öğretmenler kurulu toplantılarında, programların ve derslerin birbirine paralel olarak yürütülmesi, ders araçları, laboratuvar, spor salonu, kütüphane ve işliklerden planlı bir şekilde yararlanılması, öğrenci ödevleri ve derslerin değerlendirilmesi, derslerde izlenecek yöntem ve teknikler ile benzeri konularda kararlar alınır. Genel olarak zümre öğretmenler kurulunun şu görevleri vardır:

- a) Eğitim-öğretim programları incelenir ve ortak bir anlayış oluşturulur.
- b) Uygulamalarda karşılaşılan güçlükler üzerinde durulur ve bunların çözüm yolları aranır.
- c) Öğrencilerin çalışma ve eğitim durumları ile çevrenin özellikleri incelenir ve alınacak önlemler kararlaştırılır.
- d) Eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgili olarak hazırlanacak planların uygulamasında birlik sağlanır.
- e) Meslekî eserler ve eğitim alanındaki yeni gelişmeler incelenir.

f) Uygulamak ve değerlendirmek üzere ortak ölçme ve değerlendirme araçları hazırlanır.

g) Ders yılı sonunda zümre öğretmenler kurulu, ders programları, ilgili mevzuatı, ders araç-gereci, öğretim yöntem ve teknikleri, okul ve dersliklerdeki fizikî durum ve öğrenci başarı düzeyini değerlendiren bir rapor hazırlar ve okul müdürlüğüne sunar.

ğ) Her dönem ortak yapılacak sınavların yapılış usul ve esasları, soru şekilleri, konu ağırlıkları ve sınav tarihleri dönem başlarında belirlenir. Ortak sınav sonuçları, zümre öğretmenler kurulunda değerlendirilir ve rapor hâlinde okul yönetimine sunulur.

Okullarda faaliyet gösteren zümre öğretmenler kurulunun etkililiği ile ilgili Gülsüm (1998), tarafından yapılan araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Zümre başkanlarının, öğretmenlerin bireysel gelişiminin sağlanmasından toplantıların etkili yönetimine kadar her türlü zümre çalışmasında etkileri büyüktür. Zümrelerin çalışmaları için bir yön belirlemelerine rağmen, açık ve çoğunluk tarafından benimsenen bir vizyon geliştirememişlerdir. 'Meslektaşlık' öğretmenlerin birbirlerinden öğrenmeleri, birbirlerini geliştirmeleri yeni öğretmenleri yönlendirmeleri açılarından önemlidir. Öğretmenler açısından bir değerlendirme sisteminin açık, tarafsız olması ve sonucunda geri besleme yapılması gereklidir. İki zümrede de okul tarafından benimsenmiş benzer kayıt tutma ve öğrenci değerlendirme yöntemleri vardır. Bunun yanında, zümrelerin konularına göre değişen uygulamalara da rastlanmaktadır. Zümreler ihtiyaç duydukları araç- gereç ve teknolojilerin alımında istedikleri kadar etkin olamamaktadırlar.

Acarbaş (2011) tarafından öğretmenlerin zümre öğretmenler kurulu hakkında görüşlerini almak, bunları değerlendirerek analiz etmek, bu kurul ile ilgili uygulamaları ve kurulun işlevselliğini tespit ederek programa katkı sağlamak amacıyla yapılan araştırma sonucunda; araştırmaya katılan coğrafya öğretmenleri, zümre öğretmenler kurulu hakkında yeterli bilgiye sahip olduklarına, zümre öğretmenler kurulunun Coğrafya eğitiminde çok önemli bir yeri olduğuna ve coğrafya dersi öğretim programı ile bu önemin daha da arttığı hatta bir zorunluluk haline geldiğine inanmakta; kurul toplantılarının yılda iki defadan fazla olmasını istemektedirler. Araştırmaya katılan öğretmenlerin zümre öğretmenler kuruluna yönelik görüşleri değişkenlere göre farklılık göstermemektedir.

Akdemir (2006) tarafından yapılan araştırmada, tarih öğretmenleri tarih dersinin işleniş sırasında yaşadıkları problemleri zümre öğretmenler kurulu toplantılarında ortaya koyarak bu sorunlara çözüm önerileri getirmektedirler. Tarih öğretmenlerinin yaşadıkları problemlerin onların önerileri doğrultusunda çözümlenmesi, tarih dersini daha verimli hale getirmektedir.

Bu araştırmada zümre öğretmenler kurulu uygulamasında mevcut durum ile istenilen durum arasındaki farkı öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda belirlemek amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Zümre öğretmenler kurulu okul başarısında ne tür bir etkiye/fonksiyona sahiptir?
2. Zümre öğretmenler kurulunun etkili çalışabilmesinde eğitimcilere düşen görev ve sorumluluklar nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın modeli: Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması, araştırmacının “neden?” ve “nasıl?” sorularına odaklanarak “hedeflenen durumu” derinlemesine ve ayrıntılı olarak irdelemek istediğinde kullanılmaktadır (Yin, 2003). Araştırmada desen olarak, durum çalışması desenlerinden birisi olan “iç içe geçmiş tek durum” deseni kullanılmıştır. İç içe geçmiş tek durum deseni, tek bir durum içinde çoğu kez birden fazla alt tabaka veya birim olabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Yapılan araştırmada, ele alınan tek durum, zümre öğretmenler kurulu uygulamasında öngörülmesi istenilen durum ve mevcut durum ile ilgili öğretmenlerin görüşleridir. Araştırmada bu durum içinde yer alan alt analiz birimlerini; okul yönetiminin yapması gerekenler, zümre başkanlarının yetki ve sorumlulukları, zümre öğretmenlerinin yapması gerekenler ve başarıyı artırmak için yapılması gerekenler oluşturmaktadır. Belirlenen alt analiz birimlerinin iç içe geçmiş yapısının, derinlemesine incelenmesinin araştırma durumunu ayrıntılı olarak açıklayacağı düşünülmektedir. Bu amaçla alt analiz birimlerinden ayrı ayrı elde edilen verilerden yola çıkılarak, araştırma durumunun bütününe ilişkin sonuçlar üretilmeye çalışılmıştır.

Çalışma grubu: Araştırma, 2013-2014 öğretim yılında Konya il milli eğitim müdürlüğüne bağlı 32 okulda görev yapan 64 kadrolu ve çalıştığı okulda en az iki yıl görev yapan öğretmenler üzerinde yapılmıştır. Öğretmenler ve okulları, maksimum çeşitlilik örnekleme ile belirlenmiştir. Maksimum çeşitlilik örnekleme, görelilik olarak küçük bir örnekleme oluşturarak bu örnekleme çalışılan, probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Araştırmaya katılımda kadrolu ve en az iki yıl görev yapma şartı aranarak, bağlı olduğu kurumda zümre öğretmenler kurullarında çalışmış yada çalışıyor olması durumuna dikkat ederek, sağlıklı veri toplanmasına çalışılmıştır. Böylece Konya iline bağlı her bir ilçeden birer ilkököl ve ortaokul ile merkezden bir ilkököl ve bir ortaokul alınmasına, her ilçeden bir okul (31 ilçeden 31 okul) bir okul da merkez ilçeden olmak üzere toplam 32 ilçeden 32 okul ve her bir okuldan ise ikişer kadrolu öğretmen (toplam 64) ile görüşülmüştür.

Veri toplama aracı: Araştırmada veriler, yarı-yapılandırılmış bir görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formu hazırlanırken dört öğretmen ve bir okul müdürü ile ön görüşmeler yapılmış ve konu ile ilgili mevzuat incelenmiştir. Elde edilen veriler ışığında görüşme formu hazırlanmış ve eğitim yönetimi alanından iki öğretim üyesine inceletirilerek, onların görüş ve önerileri doğrultusunda son haline getirilmiştir. Görüşmeler, okullarda öğretmen odasında yaklaşık 25 dakika sürmüştür. Görüşme formu beş açık uçlu sorudan oluşmaktadır.

- Zümre öğretmenler kurulu, okul başarısında ne tür bir işleve sahiptir?
- Zümre öğretmenler kurulunun etkili çalışabilmesinde okul yönetimi neler yapmalıdır?
- Zümre öğretmenler kurulunun etkili çalışabilmesi için zümre başkanlarının yetki ve sorumlulukları neler olmalıdır?
- Zümre öğretmenler kurulunun etkili çalışabilmesi için zümre öğretmenleri neler yapmalıdır?
- Zümre öğretmenler kurulunun çalışmalarında başarıyı artırmak için yapılması gerekenler nelerdir?

Verilerin analizi: Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi türlerinden tümevarımcı analiz kullanılmıştır. Tümevarımcı analiz, kodlama yoluyla verilerin altında yatan kavramları ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmak amacıyla yapılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2005). Veriler dört aşamada analiz edilmiştir: Verilerin kodlanması, kodlanan verilerin temalarının belirlenmesi, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Buna göre veriler düzenlenerek kodlanmış, kodlanan verilerden temalar oluşturulması yoluna gidilmiş ve bu doğrultuda bulguların tekrarlanma sıklığı frekans ve yüzdelerle ifade edilerek tanımlanmış ve yorumlanmıştır.

Analiz edilen formlara sıra numaraları verilerek doğrudan alıntılarının sonunda parantez içerisinde hangi formadan alındıkları gösterilmiş, katılımcılara ait özel sayılabilecek bilgilerin gizlenmesine özen gösterilmiştir. Kavramsal çerçeve ile uyumlu veriler bulgular halinde tanımlanmıştır. İki araştırmacı tarafından bağımsız olarak yürütülen analizler sonunda ulaşılan ortak kavramlar ve temalar araştırma bulguları olarak sunulmuştur.

Geçerlik ve güvenilirlik: Nitel araştırma geleneği içerisinde geçerlik ve güvenilirlik gibi kavramlar, pozitivist paradigmanın hipotez test etmeye dayalı tümdengelimci anlayışının ürünü olarak dogmatik bulunmakta ve eleştirilmektedir. Bunun yerine inandırıcılık ve aktarılabilirlik gibi kavramların daha fazla tercih edildiği görülmektedir (Corbin & Strauss, 2008; Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu doğrultuda araştırmanın dış geçerliğini (aktarılabilirliğini) artırmak için araştırma süreci ve bu süreçte yapılanlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın iç güvenilirliğini (tutarlılığını) artırmak için bulguların tamamı yorum yapılmadan doğrudan verilmiştir. Ayrıca görüşmede elde edilen veriler üzerinde araştırmacılar ayrı ayrı kodlamalar yapmış ve kodlamalar karşılaştırılarak tutarlık oranı hesaplanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde belirlenen ana temalar / tanımlar ve kodlar (alt temalar) çerçevesinde öğretmenlerin görüşleri sunulmaktadır. Verilerin analizi sonrasında belirlenen ana ve alt temalar verilmiştir.

1. Okul başarısında zümre öğretmenler kurulunun etkisi: Okullardaki kurul ve komisyonlardan biri olan zümre öğretmenler kurulunun çalışmalarının okul başarısına etkisinin ölçüldüğü bu soru ile ilgili öğretmenlerin görüşlerini içeren temalar ve bu temaların kodları Tablo 1' de sunulmaktadır.

Tablo 1. Zümre Öğretmenler Kurulunun Okul Başarısına Etkisine İlişkin Görüşler

Tema	Tanım	Kodlar (Alt Temalar)	n
Danışmanlık Yardımlaşma	Tereddüde düşülen konuların aydınlığa kavuşturulması	Bilgi paylaşma	15
		Bilgi sorma	13
Demokratik Katılım	Eğitim-öğretim ile ilgili uygulamalarda eğitimcilerin söz haklarının olması	Ekip Çalışması	18
		Ortak Başarı	9
Etkileşim ve Paylaşım	Mesleki konularda bilgi sahibi olma	Tecrübe paylaşımı	14
		Yanlışların Önlenmesi	13
		Kaynakların Paylaşımı	6
İletişim	Eğitimciler arasında sağlıklı iletişimin oluşturulmasına aracılık etme	Uyumlu Çalışma	8
Birliktelik	Ortak anlayış oluşturma	Uygulama Birlikteliği	23
		Başarının Paylaşımı	9
		Ortak Hedeflere Ulaşma	9
Destek	Eğitim- öğretime olumlu katkı	Öğretimi geliştirme	11
		Yeni Fikirler	4

Öğretmenler okullarındaki zümre öğretmenler kurullarının, okulların başarısında danışmanlık,, yardımlaşma, demokratik katılım, etkileşim, paylaşım, iletişim, birliktelik ve destek rollerini oynadığını belirtmektedirler. Zümre öğretmenler kurullarının okullarda özellikle, bilgilerin paylaşılmasında (n=15), ekip çalışması(n=18) ve ortak başarıda (n=9), tecrübelerin paylaşılması (n=14), yanlışların önlenmesi (n=13), uyumlu çalışma (n=8), uygulama birlikteliği (n=23), öğretimi geliştirme (n=11) gibi birçok alanlarda okulların eğitim-öğretim boyutuna katkılar sağladığı vurgulanmaktadır.

Elde edilen mevcut verilerle okullardaki zümre öğretmenler kurullarının okul ve öğrenci başarılarında etkililiğinin oldukça yüksek olduğu, eğitimsel başarıda en fazla öne çıkan etkisinin ise uygulamalarda birlikteliği sağlama (n=23), eğitimciler arasında ekip çalışmasını teşvik etme (n=18), ve yine eğitimciler arasında bilgilerin paylaşılması olduğu (n=15) söylenebilir.

Okul başarısında zümre öğretmenler kurulunun etkisine ilişkin öğretmenlerin görüşlerini içeren doğrudan alıntılar aşağıda sunulmaktadır:

“Yıllarca etkin ve ciddiye içerisinde yapılmamıştır daha ciddi etkin ve bilinçli yapılırsa okul başarısına katkı sağlayacağı kanaatindeyim (Ö 2)”, “Okul başarısında zümrelerin etkisi kaynak kullanımı, katılım, etkileşim, paylaşım, araştırma, geliştirme, eğitimde kalitenin artırılması konularında zümreler okulun temel işlevinin gerçekleşmesine katkıda bulunur (Ö 7)”, “İnsan gücünün ortak kullanımı, eğitimle ilgili alınacak karar ve yönetim süreçlerine

katılımın sağlanması, problemlerin mahallinde çözülmesi konularında eğitim ve öğretime katkısı vardır (Ö 9)", "Zümre toplantısının gerekliliği ve önemi öğretmenler tarafından kavranabilirse. Okul başarısında çok etkili olacağını düşünüyorum (Ö 12)", "Planlı bir çalışma olur. Ortak hareket etme ve görüş alışverişinde bulunulur. Ortak değerlendirmelerle eksiklikler tespit edilir. Öğrenci başarısının artmasında etkili olur (Ö 11)", "zümreler arası uyum ve işbirliğinin okul başarısını artıracığını düşünüyorum (Ö 25)", "zümreler amaca uygun yapılması halinde başarıyı artırır (Ö 32)", "Zümre bir okuldaki öğrencilerin aynı müfredatı programı ve etkinlikleri görebilmesi için öğretmenlerin birbirlerinde bilgi ve tecrübelerini paylaştıkları bir kuruldur ve olması katıyen şarttır (Ö 31)", "Zümre öğretmenleri işbirliği içinde, profesyonel bir anlayışla çalıştıkları zaman başarıyı olumlu yönde etkilemektedir ((Ö 20)", "Olumlu olduğunu düşünüyorum özellikler uyumlu zümreler iyi sonuçlar ortaya çıkarıyor (Ö 28)", Zümreler okul başarısında bazen etkili rol oynuyor. Ortak yapılan sınavlarda eksiklerimizi görebiliyoruz. Bir nevi kendimizi denetim altında tutuyoruz (Ö 42)", Okul içerisinde öğrenimde birlikteliği sağlar. Farklı uygulamalar ve metotlar sayesinde çeşitlilik artar öğretmenler meslektaşlarına bakarak kendilerini değerlendirme imkânı bulurlar (Ö 12)", "Eğitim ve öğretim programlarının uygulanmasında eğitim bölgesinde bir bütünlük sağlar. Bu çerçevede; eğitim kurumlarının bina ve tesisleri, araç gereç ve donatım malzemeleri ortak kullanılır. Öğrencilerin başarıları için gerekli önlemler zümre toplantılarında alınır. Ders programları ve dersler birbirine paralel olarak yürütülür. Ölçme ve değerlendirmede birlik ve beraberlik sağlanır. Eğitim ve öğretimi olumlu yönde geliştirir. Ders programları arasında ortak hedeflere ulaşılmasını sağlar (Ö 13)", "Zümrelerin başarısı okul başarısını direk olarak etkiler. Okul başarısının düşmesi ve yükselmesinde tetikleyicidirler (Ö 6)", Alınan kararlar işlevsel olursa yararlı olacaktır (Ö 1)", Zümreler problemi anlama, ortaya çıkarma işlevi görüyor. Ayrıca başarı artırmak için yol yöntem belirlemeye yardımcı oluyor (Ö 14)", "Okulda sadece bir sınıfın veya belirli bir sınıftaki öğrencilerin değil okulda aynı sınıfta okuyan tüm öğrencilerin başarılı olmasında etkilidir. Aynı şeylerden tüm öğrencilerin faydalanması kadar doğal bir şey yoktur. Buda zümre ile olur (Ö 16)",

Öğretmenler, genel olarak okullarda zümre öğretmenler kurulunun okul ve öğrenci başarılarına olumlu katkılar sağladığını düşünmekte ve buna inanmaktadırlar. Ancak bunun, zümrelerin planlı, düzenli çalışması, alınan kararların uygulanması ve takibi, gerekli alt yapının sağlanması gibi şartların yerine getirilmesi durumunda mümkün olabileceğini belirtmektedirler.

2-Zümrelerinin etkili çalışması için okul yönetiminin yapması gerekenler:

Okullardaki kurul ve komisyonlardan biri olan zümre öğretmenler kurulunun etkili çalışması için okul yönetiminin yapması gerekenlerin neler olduğu ile ilgili öğretmenlerin görüşlerini içeren temalar ve bu temaların kodları Tablo 2' de sunulmaktadır.

Tablo 2. Zümrelerinin Etkili Çalışması İçin Okul Yönetiminin Yapması Gerekenler

Tema	Tanım	Kodlar (Alt Temalar)	n
Rehberlik	Tereddüde düşülen konuların aydınlığa kavuşturulması	<i>Destekleme</i>	12
		<i>Görüş Bildirme</i>	7
Kolaylaştırma ve Destek	Gerekli alt yapının sağlanması	<i>Ortamı Hazırlama</i>	18
		<i>Araç-Gereç Sağlama</i> <i>Düzenleme</i>	9
Liderlik	Yol gösterme	<i>Motive Etme</i>	14
		<i>Olumlu İletişim</i>	13
		<i>Değer Verme</i>	6
		<i>Çözüm Üretme</i>	4
Katılım	Toplantılarda yer alma	<i>Birlikte Görev Alma</i>	21
Denetim	Çalışmaların kontrol ve takibi	<i>Kontrol</i>	16
		<i>Değerlendirme</i>	9
		<i>İzleme</i>	9

Araştırmaya katılan öğretmenler, zümre öğretmenler kurullarının daha da etkili ve verimli çalışabilmesi için okul müdürünün, rehberlik, kolaylaştırma ve destek sağlama, liderlik, katılım ve denetim rollerini oynaş gerektiğini belirtmektedirler.

Öğretmenler, okul müdürünün de zümrelerin çalışmalarına katılmasını, onun da zümre öğretmenler kurulu üyeleri ile birlikte rol ve görev almasını istemekte ve beklemektedir. Okul müdürünün okullardaki diğer rol ve görevleri dikkate alındığında, eğitimcilerin bu isteklerinin uygulanabilirliği zor olmakla beraber okul müdür yardımcılarının bu alanlara yönlendirilmesi ve çalışmaları bu alanda yoğunlaştırılabilir.

Öğretmenler, okul müdüründen ayrıca, zümrelerin daha etkili ve verimli çalışması için fiziki ortam ve şartların hazırlanmasını (n=18,9), onları motive edici (n=14), olumlu iletişim (n=13,6) sağlayıcı liderlik tavır ve davranışlar beklemektedirler. Okul yöneticisinin en önemli rolü olan liderlik rolünü oynamasının gerek ve önemi vurgulanmaktadır.

Yine eğitimcilerin üzerinde durdukları bir diğer önemli konu ise okul müdürünün kontrol (n=16) ve izleme (n=9) rolleridir. Araştırmaya katılan eğitimciler, zümre öğretmenler kurullarında alınan kararların, kağıt üzerinde kalmasını istemekte ve bu kararların uygulamalara yansıtılma düzeyinin değerlendirme ve takip boyutunda okul yönetimlerinin daha aktif olmaları gerektiğini düşünmektedirler.

Bu alt kategorilere ilişkin eğitimcilerin görüşlerini içeren doğrudan alıntılar aşağıda sunulmaktadır:

“Okul yönetimi olarak sosyal etkinlikler arttırılıp görev dağılımlarında bütün zümre öğretmenlerine görev verilmeli (Ö 16)”, “Zümre öğretmenlerinin çalışmaları için ortamlar hazırlanabilir (Ö 2)”, “Gerekli evrakı sağlam tutmak ve takibini yapmak (Ö 7)”, “Okul yönetimi toplantılara mutlaka aktif olarak katılmalı, gündem maddelerine katkıda bulunmalıdır. Mesleki eserler ile eğitim ve öğretim alanındaki yeni gelişmelerden öğretmenler bilgilendirilmelidir. Zümreler arası bilgi akışı sağlanmalıdır (Ö 22)”, “Zümre toplantıları aynı gün ve aynı saatte olmamalı. Her ders için zümre toplantısının yapılacağı yer, saat ve toplantı süresini önceden belirlenmeli (Ö 1)”, “Zümrelerin etkin çalışabilmesi için zümre toplantıları okul müdürünün başkanlığında yapılmalıdır (Ö 19)”, “Toplantıyı izleyen dönemlerde alınan kararların beklendiği gibi uygulamaya geçirilip geçirilmediğini izlemeli (Ö 20)”, Zümrelerden gelen isteklere karşı yardımcı olmalı, onları dinlemeli ve isteklerini karşılamaları. Onlara imkanlar tanınmalı (Ö 31)”, “Okul yönetimi zümreler arasındaki ayrımcılıktan kaçınmalı, zümreler arası işbirliğini denetlemeli ve zaman zaman zümreleri bir araya getirerek yapılanların paylaşımını sağlamalıdır (Ö 33)”, “Öğretmenlerin kaygıdan uzak kendini ifade edebileceği ortamı hazırlamalıdır (Ö 46)”, “Okul yönetimi amaca uygun yapılmasını sağlasın yeterlidir (Ö 36)”, “Okul yönetimi aynı sınıfta okutan öğretmenler arasında hiçbir ayırım yapmadan yapıcı onarıcı ve teşvik edici bir şekilde tecrübeli ve daha bilgili olan öğretmen arkadaşlardan diğer arkadaşlarının yararlanması için teşvik edici çalışmalarda bulunmalıdır (Ö 51)”, “Zümrelerin etkili çalışması için öğretmenlerin rahat çalışabileceği özel odalar tahsis edilmeli (Ö 50)”, “Zümre öğretmenler için gerekli teknoloji, bilgisayar, kitap, araç gereçler sağlanmalı (Ö 10)”, “Okul yönetimi zümre öğretmenlerinin görüşlerini ve eleştirilerini dikkate almalı (Ö 3)”,

3-Zümrelerin etkili çalışabilmesi için zümre başkanlarının yapması gerekenler: Eğitimcilerin, okullardaki zümre öğretmenler kurulunun etkili çalışması için zümre başkanlarının yapması gerekenlerin neler olduğu ile ilgili görüşlerini içeren temalar ve bu temaların kodları Tablo 2’ de sunulmaktadır.

Tablo 3. Zümrelerinin Etkili Çalışması İçin Zümre Başkanlarının Yapması Gerekenler

Tema	Tanım	Kodlar (Alt Temalar)	n
Rehberlik	Tereddüde düşülen konuların aydınlığa kavuşturulması	<i>Destekleme</i>	8
		<i>Görüş Bildirme</i>	7
Kolaylaştırma ve Destek	Gerekli alt yapının sağlanması	<i>Ortamı Hazırlama</i>	29
		<i>Araç-Gereç Sağlama</i>	18
		<i>Düzenleme</i>	9
Koordinasyon	Organize etme	<i>Motive Etme</i>	13
		<i>Olumlu İletişim</i>	10
		<i>Değer Verme</i>	9
		<i>Çözüm Üretme</i>	7
		<i>Arabuluculuk</i>	4
		<i>Yönlendiricilik</i>	4
Takip	Çalışmaların kontrol ve takibi	<i>İzleme</i>	16
Saygı	Düşünce ve fikirlere saygı	<i>Hoşgörü</i>	9
		<i>Samimiyet</i>	8
		<i>İyi İlişkiler</i>	7
		<i>Açık Fikirlilik</i>	7
		<i>Dinleyici olma</i>	7

Tablo 3'e bakıldığında araştırmaya katılan eğitimciler, okul zümre başkanlarından ortam hazırlama (n=29), araç gereç sağlama (n=18), koordinasyon (n=13,10,9,7,4,4,), takip (n=16) gibi rol ve davranışlar beklemektedir. Aslında kolaylaştırma ve destek, takip gibi roller genel olarak okul zümre başkanlarının değil de okullarda okul yönetimlerinin görevleridir. Nitekim bu eksiklikler eğitimciler tarafından ikinci sorunda yer alan okul müdüründen beklentiler boyutunda da dile getirilmiştir. Dolayısıyla zümre öğretmenler kurulu üyeleri için zümrelerin etkili ve verimli çalışmasında fiziki mekân, araç gereç ve donanım eksiklikleri önemli bir sorun olarak görülmekte ve birileri tarafından çözülmesi beklenmektedir.

Okul zümre başkanlarından, zümre çalışmalarının başarılı olması için beklenen rehberlik (destekleme, görüş bildirme), saygı (hoşgörü (n=9), samimiyet (n=8), iyi ilişkiler (n=7), açık fikirli olma (n=7) ve iyi bir dinleyici (n=7) olma) rolleri aslında daha çok insani yeterlikler ile ilgili beklentilerdir. Okul yönetimi, zümre başkanlarını seçerken belirtilen insani özellikleri dikkate alabilir ve sürekli eğitimlerle eğitimcilerin bu özellikleri geliştirebilir.

Bu alt kategorilere ilişkin eğitimcilerin görüşlerini içeren doğrudan alıntılar aşağıda sunulmaktadır:

“Zümre başkanları ortak görüşleri karara bağlayıp uygulamaya koymalı (Ö 3)”, “toplantı gündemi diğer arkadaşlarla ortak olarak hazırlanmalı, toplantıların amacına uygun olarak yapılması sağlanmalı, açıklanan her görüşe saygı duyulmalı, tartışılmalı, mesleki motivasyonun sağlanması için kararlar alınmalıdır (Ö 11)”, “zümre başkanı liderlik vasıflarına hakim olmalıdır. Zümre arkadaşları ile aralarındaki sosyal ilişkilerini iyi tutmalı, eğitim-öğretimin kalitesini ve seviyesini artırmak için sürekli araştırmalı ve çaba sarfetmeli, zümre arkadaşlarını bu konuda teşvik etmelidir (Ö 12)”, “zümre başkanları denetleyici olabilmeli, paylaşımcı olmalı (Ö 8)”, “zümre başkanı kesinlikle ve kesinlikle diğer zümredeki öğretmenleri her konuda denetleye ve denetleme sonunda teklif de bulunmaya yetkilendirilmelidir (Ö 9)”, “bugün uygulanan zümre başkanı seçiminde tamamen isteksizlik ve zorunluluk vardır. Zümre başkanı mutlaka cazip hale getirilmeli yetkilendirilmeli (Ö 15)”, “Zümre başkanları eğitimle ilgili konularda rahatça hareket edebilmeli. Öğrencilerin kullanabileceği araç gereç temini konusunda harcama yetkisine sahip olabilmeli. Zümre başkanları öğretmenleri gerek gördüğü durumda toplantıya çağırabilmelidir. Zümre başkanları zümre öğretmenlerine görev paylaşımı yaptırarak çeşitli çalışmalar yaptırabilir. Örneğin öğrencilerin hangi konularda başarılı-başarısız olduğu istatistiksel olarak belirlenip, buna uygun çözümler geliştirilmelidir. (Ö 33)”, “zümresinde en fazla kim gayretli kim çalışıyor kim çalışmıyor. Araştıran uğraşan ekstra gayret gösteren kim bunu zümre başkanı bilebilir. Öğretmenin ödüllendirilmesinde okul müdürü karar vermeden önce zümre başkanlarından fikirlerini alabilir. Ayrıca zümrede tam anlamıyla bir birlik ve beraberlik olması okulda başarıyı getireceğine inanıyorum (Ö 40)”,.

4-Zümrelerin etkili çalışabilmesi için zümre öğretmenlerinin yapması gerekenler: Zümre öğretmenler kurulunun etkili çalışması için zümre öğretmenlerinin yapması gerekenlerin neler olduğu ile ilgili eğitimcilerin görüşlerini içeren temalar ve bu temaların kodları Tablo 4’ de sunulmaktadır.

Tablo 4. Zümrelerinin Etkili Çalışması İçin Zümre Öğretmenlerinin Yapması Gerekenler

Tema	Tanım	Kodlar (Alt Temalar)	n
İşbirliği	Görev ve sorumluluk üstlenmekte üzerine düşeni yapmak	<i>Yardımlaşma</i>	21
		<i>Yeni fikirler önerme</i>	8
		<i>Hazırlıklı gelme</i>	7
		<i>Özverili olma</i>	5
		<i>Sorumlu olma</i>	5
Uygulama	Alınan kararlara uyma ve uygulama	<i>Sınıf aktarma</i>	29
		<i>Planlama</i>	9
Etkileşim ve Bilgi Paylaşımı	Mesleki konularda bilgi sahibi olma	<i>Bilgi ve tecrübe paylaşımı</i>	13
		<i>Ekip çalışmasına yatkınlık</i>	13
Üretkenlik	Yeni ve farklı fikir ve düşünceler üretme	<i>Yeni fikirler üretme</i>	17
		<i>Özverili çalışma</i>	15
		<i>Yaratıcılık</i>	14
		<i>Araştırmacılık</i>	10
		<i>Koordineli çalışma</i>	10
İletişim	Bilgi ve becerilerin aktarılması	<i>Israrıcı olmamak</i>	9
		<i>İletişime açıklık</i>	9
		<i>Yeniliklere açıklık</i>	8
		<i>Baskı yapmamak</i>	3

Yukarıdaki Tablo 4'e bakıldığında okullarda zümre öğretmenler kurulunun etkili ve verimli çalışmasında, bu kurullarda görev alan eğitimcilerden pedagojik ve kişisel yeterlikleri başta olmak üzere çeşitli rol ve davranışlar beklenmektedir. Zümre öğretmenler kurulu üyelerinden en çok beklenen rol ve davranışlar, yardımlaşma (n=21), alınan kararların sınıf ortamına aktarılması (n=29) ve kağıt üzerinde kalması, yeni fikirler üretme (n=17), özverili çalışma(n=15), bilgi ve tecrübelerini paylaşması (n=13) ve ekip çalışmasına yatkın yatkın olmasıdır (n=13).

Araştırmaya katılan eğitimciler, meslektaşlarından, üretkenlik, ekip çalışması, bilgi ve becerilerin paylaşımı, işbirliği ve iletişim gibi alanlarda daha etkin ve daha yeterli olmalarını beklemektedirler. Belirtilen bu alanlar özellikle etkili bir öğretmen olmada da olmazsa olmaz niteliklerdir. Okul yönetimleri ve üst yönetimler sadece zümrelerin başarıları için değil aynı zamanda okul ve öğrenci başarıları için de kurumlarında eğitimcilere belirlenen alanlara yönelik kişisel gelişim programları ve eğitimleri düzenlemeleri gerektiği söylenebilir.

Zümrelerin etkililiğine ilişkin araştırmaya katılan eğitimcilerin görüşlerini içeren doğrudan alıntılar aşağıda sunulmaktadır:

“Zümre öğretmenleri isteklerini zümre başkanlarına iletmeli. Zümre öğretmenleri eğitimle ilgili ihtiyaçları belirleyip zümre başkanlarından talep edebilmeli (Ö 42)”, “zümre öğretmenleri alınan kararları uygulama konusunda hassas olmalı (Ö 40)”, öğretmenler kendi düşüncelerini de alınan kararlar doğrultusunda esneterek uygulamaya koyabilmeli (Ö 22)”, “her öğretmen, gündeme dayalı olarak görüş ve düşüncelerini söylemelidir. Bu görüş ve düşüncelerin ışığı altında uygulama birliği sağlayıcı somut ve uygulanabilir kararlar alınmalıdır. Zümre kararlarına tüm arkadaşların uymaları oto kontrol yöntemiyle sağlanmalı, ders işlenişleri, teknik ve yöntemler konusunda uygulamalı paylaşımlar yapılmalı, uygulanacak sınavlar konusunda ortak kararlar alınmalıdır. Mesleki kariyer gelişiminin sağlanması için hizmet içi eğitim seminerlerine katılım mutlaka sağlanmalıdır. Diğer zümre öğretmenleri ile hangi konularda ve ne zaman iş birliği yapılacağı karara bağlanmalıdır (Ö 24)”, “zümre öğretmenleri toplantıya öncelikle hazırlıklı gelmeli. Örneğin yıllık planda hangi konunun kaç hafta işleneceği, yazılıların ne zaman yapılacağını, kullanılacak araç gereçleri, verilecek ödev ve proje konularını ve değerlendirme ölçütleri gibi konularda toplantıdan önce kendi istek ve görüşlerini zümre başkanına sunmalıdır (Ö 12)”, “zümre başkanlarının yapmak istediği çalışmalarda istekli olmalıdır. Zorluk çıkarmadan başarının artmasında başkanlarıyla birlikte gayretli olmalı, sürekli olarak kaliteyi artırmak için yeni imkânlarla çalışma yapmalı. Sorunlu öğrencilerle ilgili görüş alışverişinde bulunulmalı, konuların işlenişinde birlikte planlama yapılmalıdır. Ortak değerlendirme çalışması yapılmalıdır (Ö 32)”, “öğretmenler eleştiriye açık olmalı, öğrenmeye istekli olmalı (Ö 19)”, “öğretmenler düşüncelerini özgürce ifade edebilmelidir (Ö 52)”, “alınan kararlara sadık kalmalıdır (Ö 53)”, “zümrelerin etkili çalışması için zümre öğretmenleri işlerini profesyonel olarak yaptıklarının bilincinde olmalı. Yapılan toplantılara katılmalı ve görüş-eleştirilerini dile getirmelidir (Ö 3)”, “kendilerine tanınan imkânları etkin kullanmalı, zümreler arasında sosyal ve sportif faaliyetler olmalı. Öğrenci ve velileri iyi tanımalı, toplantılara gelirken donanımlı bir şekilde gelinmeli, yeni fikirlerle diğer arkadaşlarına yol göstermeli (Ö 19)”, “Toplantıya katılanların mutlaka toplantılara hazırlıklı gelmeleri sağlanmalı, toplantı saatlerinin sınırlı olmaması sağlanmalı, öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerle öğrenme güçlüğü çekilen konuların ilgili zümre öğretmenleri ile iş birliği yapılmalıdır. Bir önceki toplantıda alınan kararlara ilişkin uygulama sonuçları ve öğrenci başarısı ele alınıp değerlendirilmelidir. Dersin müfredatı esas alınmak suretiyle, ders konularının özel amaçları ile konu işlenirken uygulanacak yöntem ve teknikler belirlenmelidir. Sınavlarda sorulacak soruların kaçınının bilgi, kavrama, uygulama, analiz – sentez düzeyinde olması gerektiği, ortak yapılacak sınavın hangi tarihte yapılacağı hususlarında bağlayıcı kararlar alınmalıdır (Ö 32)”

5-Zümre öğretmenler kurullarının etkili olması için yapılması gerekenler:

Eğitimcilerin, okullardaki kurul ve komisyonlardan biri olan zümre öğretmenler kurulunun etkili olması için yapması gerekenlerin neler olduğu ile ilgili görüşlerini içeren temalar ve bu temaların kodları Tablo 5’ de sunulmaktadır.

Tablo 5. Zümrelerinin Etkili Olması İçin Yapılması Gerekenler

Tema	Tanım	Kodlar (Alt Temalar)	n
Ortam	Çalışma şart ve ortamlarının düzenlenmesi	<i>Fiziki ortamın düzenlenmesi,</i>	21
		<i>Toplantı sayısının artırılması</i>	8
Destek, Takip ve Uygulama	Okul yönetimi ve üst yönetimin desteklenmesi	<i>Alınan kararların yerine getirilmesi</i>	29
		<i>İzleme</i>	18
		<i>Bağlayıcı kararların alınması</i>	9
Etkileşim ve Bilgi Paylaşımı	Zümrelerin kendi içlerinde ve diğer zümrelerle daha etkili işbirliği	<i>Çevre imkânlarından faydalanma</i>	9
		<i>Bilgi ve tecrübe paylaşımı</i>	23
		<i>Ekip çalışması</i>	21
		<i>Planlama-toplanma-tartışma ve karar alma</i>	10
		<i>Diğer birimlerle işbirliği yapma</i>	9
		<i>Koordineli çalışma</i>	9

Tablo 5 irdelendiğinde araştırmaya katılan eğitimciler, yukarıda cevapladıkları diğer araştırma sorularını özetleyici nitelikte cevaplar vermişlerdir. Okullarda zümre öğretmenler kurulu çalışmalarını genel olarak madde kaynakları (ortam, fiziki şartlar), okul yönetimi başta olmak üzere diğer birimlerce desteklenmesi, kararların takibi, izlenmesi ve bilgi ve becerilerin etkili ve verimli bir şekilde paylaşımıdır.

Belirtilen durumlarda, okul yönetimlerine, zümre başkanlarına, zümre kurulu üyelerine, okul çevresine ve diğer zümrelere çeşitli görevler düşmektedir. Dolayısıyla birlikte yönetim, yönetsel kararlara katılımın bir modeli olan okul zümre öğretmenler kurulu eğitim kurumlarında ve eğitim kurumlarından etkilenen diğer birimlerde görev alan birçok kişiyi ilgilendirmekte ve farklı farklı görevler yüklemektedir.

Zümre öğretmenler kurullarının daha da etkili hale getirilmesinde başta okul yöneticileri daha sonra zümre başkanı ve üyeleri, bu kurulların eğitimsel başarıda etkisini göz ardı etmeden gerekli özen ve önemi göstermelidirler. Bunun için: Zümreye katılanların birlikte çalışabileceği, bilgilerini, tecrübelerini iyi örneklerini, paylaşabilecekleri ya da birlikte oluşturabilecekleri mekânlar oluşturulmalı, gün, hafta, dönem ve yıl sonlarında yapılacak kısa süreli ve etkili çalışma toplantıları ile belirlenen hedeflere ulaşma durumu sürekli kontrol edilmelidir. Oluşabilecek sapsmalar zaman geçirmeden düzeltilerek bütün zümrenin planlanan hedeflere ulaşması sağlandığı gibi, gelecek yılda yapılacak etkinlikler için ön hazırlıklarında yapılması sağlanmalıdır.

Bu alt kategorilere ilişkin eğitimcilerin görüşlerini içeren doğrudan alıntılar aşağıda sunulmaktadır:

“Zümreler arası bir proje veya çalışma planı oluşturulmalı, bu planda neler yapılacağı açıkça belirtilmeli (Ö 12)”, “her öğretmenin çalışma performansı ayrı ayrı değerlendirilmeli(Ö 13)”, “toplantılar formalite olmaktan çıkarılmalı, öğretmen arkadaşların bu toplantıların faydalarına inanmaları sağlanmalı, öğretmen arkadaşların eğitim ve öğretim konusundaki görüş ve düşünceleri paylaşılmalı, yenilikler ve yönetmelik değişiklikleri gözden geçirilmelidir. Öğretim hizmetleri değerlendirilmeli, öğretimin kalitesini yükseltmek için kararlar alınmalıdır. Konuların özelliğine göre yapılacak deney, gezi ve gözlemler için araç – gereç durumu gözden geçirilmeli ve noksan olanlar okul idaresine bildirilmelidir. Derslerde yararlanılacak ve öğrencilere aldırılacak araç – gereçler tespit edilmelidir(Ö 35)”, “toplantıyı izleyen dönemlerde alınan kararların beklendiği gibi uygulamaya geçirilip geçirilmediğini izlemeli(Ö 43)”, “uygulamaya geçirilmeyen kararların neden uygulanamadığı okul müdürü tarafından ilgili öğretmenlerden sorulmalıdır(Ö 32)”, “zümre toplantıları her ay düzenli olarak yapılmalıdır(Ö 50)”, gündem maddeleri üzerinde bütün zümre öğretmenlerinin görüşü tek alınmalıdır(Ö 11)”, “belirlenmiş hedefler olmalı, görüş alışverişinde bulunulmalı, ortak plan yapılmalı, ortak değerlendirmeler yapılmalı(Ö 20)”, “zümreler sık sık bir araya gelmeli ve zümre işi formalite olmaktan çıkıp uygulamaya dönük olmalı(Ö 42)”.

Sonuç ve Öneriler

Sonuçlar: Araştırmada öğretmenler, genellikle zümrelerin etkili çalışmasının, eğitim ve öğretim çalışmalarının başarısında önemli bir fonksiyonu olduğunu; okul yöneticilerinin zümrelerin oluşturulması ve işletilmesinde etkin eğitimsel liderlik göstermediklerini; zümre başkanlarının, seçilmesi, çalışmaların yönlendirilmesi ve değerlendirilmesi konularında eksikliklerinin bulunduğunu; zümre çalışmalarının olması gerektiği gibi planlanmadığını ve yapılmadığını; okullarda zümre üyelerinin birlikte çalışmalarına imkân sağlayacak ortamların bulunmadığını; zümre çalışmalarının nasıl yapılması gerektiği konusunda iyi örneklerin bulunmadığını ya da var olanların paylaşılmadığını; zümrede bulunan öğretmenlerin başarı ya da başarısızlıklarının yeterince değerlendirilmediğini; zümrelerde başarılı olmanın özlük haklarında iyileşmeye neden olmadığı ve bu durumun öğretmenlerin çalışma isteklerini olumsuz olarak etkilediği algılanmaktadır.

Öneriler: Araştırma sonuçlarına dayalı olarak aşağıdaki hususlar önerilebilir:

1. Okul yöneticileri, zümrelerin oluşturulması ve yönetilmesi konularında etkin eğitimsel liderlik gösterebilmeleri için eğitime tabii tutulmalıdır.
2. Zümre başkanları, objektif ve bilimsel yeterliliği olanlara öncelik verilerek seçilmelidir.
3. Zümre başkanlarının özlük hakları pozitif yönde farklılaştırılmalıdır.
4. Zümre başkanlarına, öğretmenlerin kariyerlerinde yükselmelerini etkileme imkânı verilmelidir.
5. Okullarda zümre üyelerinin birlikte çalışmalarına imkân sağlayacak mekânlar oluşturulmalıdır.

Öğretmenlerin Okul Zümre Öğretmenler Kurullarına İlişkin Görüşleri ◆

6. Zümre çalışmaları konusundaki iyi örnekler paylaşılmalı, daha ileri çalışmalar yapılması konusunda tartışma ortamları oluşturulmalı ve varılan sonuçlar uygulamaya aktarılmalıdır.
7. Zümre çalışmalarında başarılı ya da başarısız olan öğretmen ve yöneticiler değerlendirilerek ödül ve ceza sistemi kurulmalıdır.
8. Yarıyıl ve yılsonlarında il milli eğitim müdürlüklerince ortak sınavlar yapılarak zümrelerin başarıları objektif olarak ortaya konmalıdır.
9. Başarı gösteren zümre üyeleri diğer üyelerden daha olumlu olarak ödüllendirilmelidir.
10. Kariyer yükselmelerinde zümrelerin özdeğerlendirmeleri dikkate alınmalı, en zayıf üye daha dikkatli değerlendirilerek, başarısızlığa izin verilmeyeceği mesajı verilmelidir.
11. Belirli süreler sonunda optimum başarı gösteremeyen zümre üyelerinin ve yöneticilerin yer değiştirmelerini gerektiren bir atama sistemi kurulmalıdır.
12. Zümre üyeleri arasında işbirliği ve sinerjiyi geliştirmek için birlikte ders işleme ve güçlü yönlerden faydalanma sağlayacak ortamlar oluşturulmalıdır.

Kaynakça

- Acarbaş, Y. (2011). "Zümre öğretmenler kurulunun coğrafya öğretmenleri görüşlerine göre değerlendirilmesi1" Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Akdemir, S. (2006). "Zümre öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarına göre lise tarih derslerinde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (2001/2005). Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Bush, T. (2007). , 08.12.2014 tarihinde erişildi.
- Gülsüm, E. (1998), "Öğretmenler ve zümre başkanlarının bakışı ile zümre etkililiğinin nitel bir değerlendirmesi: Bir özel okuldaki Türkçe ve zümreleri örnekleri" Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- MEB (1999). Müfredat Lâboratuvar Okulları Modeli. II. Basım.Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- MEB (1999). Planlı Okul gelişim Modeli. Ankara: Millî Eğitim Basımevi
- MEB (2000). Öğretmen Performans değerlendirme Modeli ve Sicil Raporları. Ankara.
- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) Eğitim Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği (10/09/2013 tarihinde http://mevzuat.meb.gov.tr/html/27974_0.html- adresinden alındı).
- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) İlköğretim Kurumları Standartları Uygulama Yönergesi, (30/11/2013 tarihinde http://mevzuat.meb.gov.tr/html/8080_8051.html- adresinden alındı).
- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi (02/09/2013 tarihinde - adresinden alındı).
- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı), "2012 tarihli Özel Öğretim Kurumları Standartlar Yönergesi" (06/12/2013 tarihinde - adresinden alındı).
- Millî Eğitim Bakanlığı (2012), Özel Kalem Müdürlüğü 2012/20 Sayılı "12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar" Genelgesi, 01.09.2012 tarihinde adresinden alındı.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (5. Baskı) Ankara: Seçkin Yayınevi.

THE OPINIONS OF TEACHERS CONCERNING THE BOARDS OF BRANCH TEACHERS AT SCHOOLS

Süleyman GÖKSOY*

Şenyurt YENİPINAR**

Abstract

In this research, in line with the views of the educators, it is aimed to evaluate the current situation and also the one that is supposed to be predicted on the implementation of board of branch teachers. The research is a qualitative case study and "jumbled single case" pattern was applied. The research was carried on 64 teachers working at 32 schools affiliated to Konya Provincial Directorate of National Education as permanent and for at least 2 years at their present schools. The data was collected with semi-structured interview. The collected data was analyzed by inductive content analysis. In the research, the teachers generally comprehended these ; the effective work of the boards of branch teachers has a significant function on the success of education and teaching activities, the school managers have not showed efficient educational leadership with regards to forming the boards of branch teachers and exploiting them, the school managers have deficiencies choosing the leaders of the boards, leading and assessing the studies; the board studies are not planned and implemented as it is supposed to be, there are not any conditions enabling the branch teachers of the board work together, concerning how to implement the studies of the board of branch teachers there are not any examples or the existing ones are not shared, the success or failure of branch teachers of the board are not assessed enough.

Keywords: The board of branch teachers, teacher

* Assist. Prof. Dr.; Düzce University, Faculty of Education

** Dr.; Konya Provincial Directorate of National Education Education Inspector